

Valtuustoaloite Ulkopuoliset konsulttipalkkiot

Kaupunginvaltuusto 16.06.2025 § 77

Valtuutettu Juha Hakanen luki seuraavan Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloitteen:

Keskustan valtuustoryhmä esittää, (esitämme) että eri hallintokuntien käyttäessä ulkopuolisia asiantuntijoita (konsultteja/ konsulttitoimistoja) näiden käyttötarkoitus ja käytetty summa raportoidaan excel-muotoisena kaupunginhallitukselle etukäteen ennen konsulttiyhtiöiden kanssa tehtäviä sopimuksia.

Mänttä-Vilppulassa 16.6.2025

Keskustan valtuustoryhmä

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää Keskustan valtuustoryhmän tekemän valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 04.08.2025 § 236

Hallintosäännön 121 §:n mukaan valtuustoaloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan se lähetetään kaupunginhallitukseen valmisteltavaksi. Kaupunginhallituksen tulee ottaa aloite käsittelyyn viivytyksettä.

Valmistelu ja lisätiedot:
hallintojohtaja Anitta Hietaniemi
anitta.hietaniemi(at)taidekaupunki.fi, puh. 044 097 9202

Esittelijä Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys Kaupunginhallitus päättää ohjata valtuustoaloitteen konsernipalveluiden valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus 10.11.2025
484/00.01.01/2025

Hankintojen läpinäkyvyys ja seurattavuus on erittäin tärkeää julkisista hankinnoista puhuttaessa. Mänttä-Vilppulan kaupungilla on käytössään valtuuston hyväksymä hankintaohje, mitä noudatetaan hankintojen osalta. Hankintoja säätelee myös hankintalaki. Hankintalakia noudatetaan kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa ja hankintaohje ohjeistaa myös pien- ja suora hankinnoista. Hankintaohjeen mukaan kynnysarvot ylittävistä ja hankintaohjeen mukaisista hankintarajan ylittävistä pienhankinnoista tehdään aina hankintapäätös. Hankintapäätös voidaan tehdä myös rajat alittavista hankinnoista, mikäli se on tarpeen hankinnan oleellisuuden, läpinäkyvyyden ja tiedonsaannin vuoksi. Hankintapäätöksiä ei ole tehty esimerkiksi ohjelmistoon tehtävistä ylläpitopäivityksistä tai muista vastaavankaltaisista hankinnoista, joiden hankintaraja on alle hankintaohjeen raja-arvojen.

Konsultteja/konsulttitoimistoja kaupungin palveluja suunniteltaessa on käytetty mm. kilpailutuksien valmistelun osalta (koulukuljetus,

teleoperaattorit jne.). Yleisimpiä käytettäviä konsulttipalveluja neuvontapalveluita ovat esimerkiksi henkilöstövalinnoissa käytettävät rekrytointipalvelut tai kaavoituksessa käytettävät konsulttipalvelut sekä yhteishankinnat Hanselin tai Sansian kautta. Asiantuntijapalveluita käytetään yleisesti tilintarkastuksessa, vakuutusmeklaripalveluissa ja lakipalveluissa. Esimerkiksi Kuntaliiton lakineuvonta työsuhdeasioissa on osittain maksullista konsulttipalvelua, mutta alittaa reilusti hankintarajan.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että palvelualueet raportoisivat asiantuntijapalveluita käytettäessä aina ennen palvelun käyttöä käyttötarkoituksen ja käytetyn summan osalta erillisenä Excel-muotoisen raporttina. Asiantuntijapalveluissa on kuitenkin luonteenomaista että palvelu laskutetaan käytetyn työajan mukaisesti (tuntiperusteisesti). Näin ollen raportointia käytetystä summasta ei etukäteen pystyittäisi tekemään. Asiantuntijapalveluita on myös monenlaisia ja monentasoisia ja olisi toiminnan kannalta oleellista määritellä säännöt niille palveluille joista tulisi raportoida ellei aloite koske kaikkia asiantuntija ja konsulttipalveluita, koska muutoin operatiivinen toiminta ei olisi enää ketterää ja sujuvaa.

Erillisessä manuaalisesti luotavassa tiedostossa ja sen ylläpidossa haasteeksi tulee toimintavarmuus, kun tiedoston ylläpito ei pohjaudu automatiikkaan tai olemassa olevaan prosessiin. Hankintojen tulisi läpinäkyvyyden lisäksi olla myös tehokkaita ja ketteriä, jolloin tietyn instanssin käsittelyrytmiin sidottu manuaalinen raportointi saattaisi aiheuttaa haasteita prosesseissa, mitkä ovat nyt suoraan toisen palvelualueen tai viranhaltijan toimivallan alla. Erillinen manuaalisesti ylläpidettävä tiedosto olisi myös päällekkäinen olemassa olevien prosessien kanssa.

Tieto uudesta hankittavasta palvelusta tulee kaupunginhallitukselle nyt tietoon viranhaltijapäätöksen tai lautakunnan päätöksen kautta, mikäli hankinnasta on hankintaohjeen mukaan tehty päätös. Hankintaprosesseissa on kuitenkin aina kehitettävää ja tämän vuoksi ja hankintojen läpinäkyvyyden parantamiseksi kaupunki onkin käynyt vuoropuhelua muun muassa yrittäjien kanssa ja valmistellut uuden hankintakalenterin ja ostolaskudatan julkaisemisen käyttöönottoa tulevan vuoden talousarviotavoitteeseen pohjautuen. Ostolaskudatan julkaiseminen tehostaisi myös konsultti- ja asiantuntijapalveluiden hankintojen läpinäkyvyyttä.

Valmistelu ja lisätiedot:

Talousjohtaja Hanna-Maija Oksanen,
hanna-maija.oksanen(at)taidekaupunki.fi, 044 728 865

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää,
1. että nykyinen prosessi hankintapäätöksistä ja niiden julkaisemisesta on riittävä kaupunginhallituksen tiedonsaannin kannalta. Hankintojen läpinäkyvyyttä voidaan kuitenkin yleisesti tehostaa hankintakalenterin ja ostolaskudatan käyttöönoton myötä.
2. esittää valtuustolle, että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös